

door Gerrit van Woudenberg

Van woudenberg senior voor zijn kraam tijdens de braderie van 1955

Vanaf de eerste week in februari 1954 mocht de familie Van Woudenberg, komend vanuit Winterswijk, zich inwoner van Almelo noemen. In Winterswijk hadden we twee jaar gewoond; van oorsprong komt onze familie uit de provincie Utrecht. Mijn ouders zijn in Houten geboren en mijn twee zussen en ikzelf in Zeist, waar mijn vader een druk beklante slagerij dreef. In 1952 is de slagerij in Zeist verkocht en werd mijn vader compagnon bij De Haas exportslachterij in Winterswijk. Helaas is dat zakelijke avontuur niet succesvol afgesloten en zijn we letterlijk op een slof en een oude voetbalschoen in Almelo terecht gekomen, waar mijn vader de slagerij van Jo Reekers kon overnemen.

Jo zat in een rolstoel en de slagerij miste de motor en was daardoor niet meer levensvatbaar. De omzet was geslonken tot 500 gulden in de week, dat was ook voor die tijd een schijntje om fatsoenlijk van te leven.

De begintijd was zwaar. Ik herinner me nog dat we op een ijskoude dag begin februari 1954 met de verhuiswagen van Van Haarst in de Oranjestraat aankwamen, vanuit een mooie villa in Winterswijk naar een koud bovenhuis en dito slagerij in Almelo. Op zich was dat een enorme omslag, die je als kinderen moest ervaren. Ik zal nooit vergeten dat mevrouw Resink (de familie Resink woonde boven de meubelzaak, onze naaste burens) de kinderen opving en ons met warme chocolademelk verwendde, zodat de verhuizers alles op zijn plek konden zetten. Het was een warme kennismaking met de burens en een staaltje van naberschap!

In de vijftiger jaren was je in Almelo eigenlijk een allochtoon, want we kwamen “oet ’t westen”, spraken geen Twents en de mentaliteit was zeer afwachtend in de trend van “wat bint dat veur leu”, maar door de school, kwamen er vriendjes/vriendinnen en zijn we zonder een inburgeringcursus er toch in geslaagd onze weg in Almelo te vinden.

De slagerij werd grondig gemoderniseerd met geleend geld van familie en kennissen (crowdfunding in optima forma bestond toen al) en na de heropening eind februari 1954 was de omzet al gestegen tot rond de 3500 gulden per week; dat bood perspectief.

De familie Reekers woonde naast ons en boven ons Van Zuilekom Kantoorboekhandel. Het gehele pand was hun eigendom. Ik zie me nog elke zaterdagavond met het huurboekje na sluitingstijd met 45 gulden huur per week, contant in de hand, naar de

buren gaan, dat werd dan afgetekend door mevrouw Reekers. Ik kreeg dan meestal een versnapering en vond het ook leuk om dat iedere week te doen!

Begin jaren zestig waren we al in staat om de slagerij met woonhuis en verder toebehoren te openen. Het pand was vanaf dat moment ons eigendom en de slagerij liep als een tierelier.

Toen ik als 16-jarige van de Mulo kwam, had ik wel het gevoel ik thuis te moeten helpen. Ik had naar de HBS kunnen gaan, maar mijn vader had een behoorlijke knauw gekregen en was niet in staat om hele dagen achter de toonbank te staan. Na de Chr. Mulo van de heer Straatsma aan de Schoolstraat ging ik daarom in de slagerij werken. Ik heb alle slagersvakdiploma's en kruideniersdiploma's gehaald. Op aandringen van de heer Schuurman, een klant bij ons en leraar boekhouden, werd ik gestimuleerd om de vijfjarige handelsavondschool in Almelo te gaan doe. Die opleiding heb ik met een diploma afgerond. Mijn hele leven heb ik daar plezier van gehad!

De Oranjestraat was in die jaren een echte middenstandsstraat, afgewisseld met woonhuizen, iets wat – zo voorspel ik - anno 2016 weer staat te gebeuren. De winkels waren eenmanszaken. Voorzover ik me ze nog voor de geest kan halen laat ik ze de revue passeren.

Naast ons Van Zuilekom, met later Joop van Zuilekom als eigenaar, een bijzondere man, maar een goede buurman Het was in die tijd een drukke zaak met een groot assortiment typemachines en leveranties aan de grote bedrijven in onze stad. Joop was in die tijd dik bevriend met Bertus Moeken uit de Molenstraat, motorrijden was zijn favoriete bezigheid en niet te vergeten de schietsport, overigens een paar apart.

Middelkamp de horlogemaker/juwelier was een man met een rijzige gestalte en was de degelijkheid zelve. Hij deed de zaak over aan Schut, die het op een veel modernere manier aanpakte. Dan kwam Nijhuis schoenenzaak, met later zoon Harrie (mister Profronde). De oude heer Nijhuis kan ik wel uittekenen lopend in een groene lodenjas met hoed en een grote sigaar liep hij bij ons achter over de Schans richting Doelenstraat, altijd enigszins mysterieus.

Daarnaast zat Spoor de drogist, de dames Spoor waren ongehuwd en Tony kwam later met zijn vrouw Sienie in de zaak. Met Tony kon ik altijd goed opschieten, een aardige man, een echte drogist. Dan kwam Kamphuis toen een wagenmakerij. Later is dat pand verbouwd tot de kapsalon van Hans Schievels, een top kapper in die jaren. De volgende was Wietmarschen kruidenier.

Al snel werd die plek ingenomen door Jo Reekers, die er één van de eerste zelfbedieningswinkels in Almelo van maakte, dan kwam Huisman schoenmaker, een serieuzere man heb ik in mijn leven niet meegemaakt. Deze twee panden werden later samengevoegd tot de electrozaak van Jan Kuipers, nog steeds functionerend als EP-Kuipers.

Haarhuis cafetaria zat in het pand waarin nu de Bloemenzaak 21 zit. Haarhuis had een kleine slagerij aan de overkant en een drukbezochte cafetaria annex automatisch aan onze kant van de straat, aardige en hardwerkende mensen. Gait de baas was de goedheid zelve.

Modehuis Van Mook zat in de vijftiger jaren ook al in de Oranjestraat, bijna niet weg te denken uit deze omgeving en nog steeds een zaak van importantie met een behoorlijke vaste klantenkring zoals ik er tegen aankijk.

De Coöperatie sloot met een aantal panden die kant van de Oranjestraat af, kruidenierswaren, schoenen kleding en een slagerij met als chef Os van de Abeelen. Iemand die ik ook niet snel zal vergeten. Later werd deze hoek geheel getransformeerd tot een Coöp Supermarkt, maar die winkel ging aan zijn eigen succes ten onder. Daarna kwam Van der Meer Meubelen in dit pand, als vestiging van een landelijke keten van meubelzaken die de aantrekkingskracht van de straat aanzienlijk vergrootte. Het pand is in

de negentiger jaren door brand verwoest en heeft jarenlang als bouwval de straat ontsierd. Gelukkig is het herbouwd, met nu appartementen en een winkel Rijssemus Multikantoor/rookwaren en De Hypotheker.

Aan de rechterkant van de Oranjestraat, vanaf de Ootmarsumsesraat gezien, zat Biesemaat de fietsenmaker. Voor dit gedeelte ben ik niet helemaal volledig. In mijn herinnering zat Anton Harmelink er met een sigarenzaak en horloges en de TOKO een van alles en nog wat zaak gedreven door mevrouw Elhorst. Verder was er ooit een filiaal van Dick Holthaus bekend couturier uit Amsterdam samen met Lohuis Mode, Hillen Kantoorboekhandel, de zaak wordt nu doorgezet door Herman, de tweede generatie, op Twentepoort Noord. Daarnaast Lommers zadelmakerij, dat is nu de bekende lederwareenzaak begonnen door zoon Gerard en nu overgenomen door dochter Evelien.

Electrozaak Arend Schoppert zat in het volgende pand, daarna werd er de NIJKA in gevestigd de eerste supermarkt in Almelo spectaculair gedreven door de heer Nijkamp, maar dat heeft niet lang geduurd, dit pand werd omgebouwd tot een Eringa Mode, succesvol opgezet door Roel en Marjan Elbrink. In het pand waarin nu horeca gevestigd is, zat de groenten- en fruitzaak van Jo Nijkamp, met vrouw en drie dochters op zijn speciale manier actief als "groenteboer" in de straat, een mooie aanvulling voor onze slagerij. De mensen konden in één loop naar de slager en degroenteman.

Dan kwam slagerij Haarhuis, later slager De Hoop en anderen, vervolgens de sigarenzaak van de familie Zelfers, een benauwde, warme winkel; de eigenaar – altijd een dikke sigaar rokend - hijgde als een oud paard. In de ruimte naast de sigarenzaak heeft nog een tijdje de katholieke bibliotheek gezeten. Daarna is de plek het startpand van Hemmer opticien geweest. Muziekhandel Meibergen zat er in de vijftiger jaren ook al en wordt nu voortgezet door zoon Martin.

In de jaren 60 werd een spraakmakend luifelplan gerealiseerd. Inmiddels is dit al weer verdwenen.

Rechts kapper Smits, op de andere hoek van de Hantermanstraat Leloux met er naast het woonhuis van de fam. Hubregtse van de cartonagefabriek. Vervolgens de kruidenierswinkel van L.A. Roosekrans en het woonhuis van slager Rademaker op de hoek van de Esgang.

Op de hoek van de Hantermansstraat zat kapper Smits die kon ik wel uittekenen want hij keek altijd over de rand van de etalage of er nog een klant aankwam. Dit pand is later aangekocht door Jo Leloux één. De ouwe Jo was een creatieve zakenman die zijn tijd ver vooruit was. De succesvolle fietsenzaak is voortgezet door Arnold en Minie, terwijl de derde generatie Jos nu goed bezig is op deze plek in de Oranjestraat. In de vijftiger jaren zat in het pand naast Leloux kruidenier Roosenkrans, dat waren wel heel bijzondere mensen. Ze deden geen vlieg kwaad, de winkel floreerde voor geen meter en werd later omgebouwd tot de showroom van loodgietersbedrijf Bruggeman. Toen deze zaak stopte werd het pand aangekocht door Leloux en achtereenvolgend verhuurd aan meubelmaker Jan Haselbekke, drogistketen Schlecker en nu Halfords.

In de vijftiger jaren zat op de hoek van de Esgang /Oranjestraat slagerij Rademaker met daarnaast een woonhuis. In de zestiger jaren is dit pand gesloopt en getransformeerd tot een Rabobank, met appartementen erboven. De bank is er al jaren uit, diverse winkels hebben er in gezeten, momenteel is het pand eigendom van Jos Leloux.

Met dit artikel heb ik u een inkijk gegeven in mijn herinnering van 34 jaar wonen in de Oranjestraat. Bij voorbaat excuseer ik mij als ik niet helemaal volledig ben geweest, maar dit gedeelte van de stad draag ik zeker een warm hart toe.